आकाशवाणी समाचार- नेपाली

मितिः १३ मार्च २०२५

समयः ०७.२५ - ०७ः ३५ बजे (*अवधिः १० मिनट*)

प्रमुख समाचार

१. प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदी मौरिससको दुई दिने ऐतिहासिक र सफल भ्रमणपछि नयाँ दिल्ली फर्किनु भएको छ।

२. केन्द्रीय गृहमन्त्री अमित शाहले १४ देखि १६ मार्चसम्म असम र मिजोरमको भ्रमण गर्नु हुनेछ।

३. सञ्चार राज्यमन्त्री डा. पेम्मासानी चन्द्रशेखरले 6 जी प्रविधि हाल अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा विकास भइरहेको र २०३० सम्ममा आइपुग्ने अपेक्षा गरिएको बताउनु भएको छ।

४. पाकिस्तानको बोलान जिल्लामा जाफर एक्सप्रेस रेलमाथि आक्रमण र अपहरण गरेको २४ घण्टापछि बलुच लिबरेशन आर्मीको पाकिस्तानी सेनासँगको द्वन्द्व अन्ततः समाप्त भएको छ।

५. महिला प्रिमियर लिग क्रिकेटको प्ले अफमा आज मुम्बई इन्डियन्सले गुजरात जायन्ट्सको सामना गर्नेछ।

प्रधानमन्त्री स्वदेश

प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदी मौरिससको दुई दिने ऐतिहासिक र सफल भ्रमणपछि नयाँ दिल्ली फर्किनु भएको छ। उहाँको मौरिससको दुई दिने भ्रमण अवधि भारत र मौरिससले आज आठ सम्झौतामा हस्ताक्षर गरिएको छ। यसमा पारस्परिक सम्बन्धलाई रणनीतिक साझेदारीमा उकास्ने र समुद्री सुरक्षा र स्थानीय मुद्रामा व्यापार प्रवर्द्धन लगायत धेरै क्षेत्रहरूमा सहयोग बढाउने समावेश छ। प्रधानमन्त्री श्री मोदी हिजो च्याम्प डे मार्समा मौरिससको राष्ट्रिय दिवस समारोहमा प्रमुख अतिथिको रूपमा उपस्थित हुनु भयो। यस अवसरमा मौरिससका राष्ट्रपति धरमवीर गोखुलले प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीलाई ग्रान्ड कमाण्डर अफ द अर्डर अफ द स्टार र कि अफ द इन्डियन ओशन अवार्डले सम्मानित गर्नु भयो। प्रधानमन्त्री श्री मोदी मौरिससको सर्वोच्च नागरिक पुरस्कार प्राप्त गर्ने पहिलो भारतीय हुन्।

****** ० ******

अमित शाह-असम-मिजोरम भ्रमण

केन्द्रीय गृहमन्त्री अमित शाहले १४ देखि १६ मार्चसम्म असमको भ्रमण गर्नु हुनेछ। आसाम भ्रमणको क्रममा श्री शाहले अखिल बोडो विद्यार्थी संघको वार्षिक सम्मेलनसहित धेरै कार्यक्रमहरूमा भाग लिनुहुनेछ। यस क्रममा उनी १५ मार्चमा एक दिनको लागि मिजोरमको भ्रमण गर्नु हुनेछ। गृहमन्त्री त्यहाँ देशको सबैभन्दा पुरानो अर्धसैनिक बल असम राइफल्सको आधार ऐजवलबाट लगभग १५ किलोमिटर पूर्वमा रहेको जोखावसाङमा स्थानान्तरण गर्ने समारोहमा सहभागी हुनुहुनेछ। जोखाभसाङ कम्प्लेक्सको उद्घाटन अप्रेल २०२३ मा श्री शाहले गर्नुभएको थियो। मिजोरम सरकार र आसाम राइफल्सले गत वर्ष २३ अक्टोबरमा आसाम राइफल्सको आधारलाई आइजोलबाट नयाँ दिल्लीको जोखावसाङ बटालियन परिसरमा स्थानान्तरण गर्ने औपचारिक सम्झौतामा हस्ताक्षर गरेका थिए। समारोहपछि गृहमन्त्री सोही दिन गुवाहाटी फर्कनु हुनेछ।गृहमन्त्रीले १६ मार्चमा गुवाहाटीमा तीन नयाँ आपराधिक कानूनका बारेमा उत्तरपूर्वी राज्यका मुख्यमन्त्रीहरूसँग बैठक गर्नु हुनेछ।

****** ० ******

बिरला-मेडागास्कर

लोकसभा अध्यक्ष ओम बिर्लाले भन्नु भयो, मेडागास्कर हिन्द महासागर क्षेत्रमा भारतको एक विश्वसनीय मित्र र प्रमुख साझेदार हो र SAGAR भिजन - यस क्षेत्रमा सबैको लागि सुरक्षा र विकास अनुरूप एक महत्त्वपूर्ण साझेदार हो। संसद भवनमा मेडागास्करको राष्ट्रिय सभाका अध्यक्ष जस्टिन टोकेलीको नेतृत्वमा रहेको संसदीय प्रतिनिधिमण्डलसँगको भेटमा श्री बिरलाले यो कुरा बताउनु भयो। श्री बिरलाले भन्नु भयो, भारत र मेडागास्करबीच ऐतिहासिक रूपमा बलियो सम्बन्ध रहेको छ र दुई देशहरूबीच व्यापार, संस्कृति र अन्तरक्रियाको शताब्दी पुरानो इतिहास छ। मेडागास्करलाई मानवीय सहायता र आपदा राहत प्रदान गर्न भारतको सक्रिय भूमिकालाई उल्लेख गर्दै श्री बिरलाले भन्नु भयो, यसले मेडागास्करको समृद्धि र सामाजिक-आर्थिक विकास परियोजनाहरूमा मद्दत गरेको छ जसले पारस्परिक विकासप्रति भारतको प्रतिबद्धतालाई प्रतिबिम्बित गर्दछ। उहाँले भन्नु भयो, वसुधैव कुटुम्बकमको सिद्धान्तलाई पछयाउँदै, भारत छिमेकी देशहरूलाई, विशेष गरी विपत्तिको समयमा सहयोग प्रदान गर्न सधैं अग्रणी रहेको छ।

****** ० ******

लोकसभा - सञ्चार

सञ्चार राज्यमन्त्री डा. पेम्मासानी चन्द्रशेखरले 6 जी प्रविधि हाल अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा विकास भइरहेको र २०३० सम्ममा आइपुग्ने अपेक्षा गरिएको बताउनु भएको छ। लोकसभामा एक प्रश्नको लिखित उत्तरमा डा. चन्द्रशेखरले भन्नु भयो, प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीले मार्च २०२३ मा भारत ६जी फ्युचर ड्राफ्ट जारी गर्नुभएको थियो जसले २०३० सम्ममा भारतलाई 6 जी प्रविधिको डिजाइन, विकास र तैनाथीमा अग्रणी योगदानकर्ताको रूपमा परिकल्पना गरेको छ। डा. चन्द्रशेखरले भन्नु भयो, भारत 6जी भविष्यको मस्यौदा किफायती, दिगोपन र सर्वव्यापीताको सिद्धान्तमा आधारित छ। उहाँले भन्नु भयो, भारत ६जीको लागि कार्य योजना विकास गर्न घरेलु उद्योग, शिक्षा, राष्ट्रिय अनुसन्धान संस्थान र मानक संस्थाहरूको भारत 6 जी गठबन्धन गठनमा दूरसञ्चार विभागले महत्वपूर्ण भूमिका खेलेको छ।

****** ० ******

लोकसभा-उपग्रह

सरकारले भनेको छ कि विगत दश वर्षमा भारतीय अन्तरिक्ष अनुसन्धान संगठन-इसरोको ध्रुवीय उपग्रह प्रक्षेपण सवारी साधन-पीएसएलभी, जियोसिंक्रोनस उपग्रह प्रक्षेपण सवारी साधन-एलभीएम श्री र सानो उपग्रह प्रक्षेपण सवारी साधन-एसएसएलभी प्रक्षेपण सवारी साधनहरूद्वारा व्यावसायिक आधारमा कुल ३९३ विदेशी उपग्रहहरू र ३ भारतीय ग्राहक उपग्रहहरू प्रक्षेपण गरिएको छ। हिजो लोकसभामा एक प्रश्नको लिखित जवाफमा अन्तरिक्ष राज्यमन्त्री डा. जितेन्द्र सिंहले जनवरी २०१५ देखि डिसेम्बर २०२४ सम्मको अवधिमा विदेशी उपग्रह प्रक्षेपणबाट लगभग १४ करोड ३० लाख डलर र २७ करोड २० लाख युरोको विदेशी मुद्रा आम्दानी भएको जानकारी दिनु भयो। उहाँले भन्नु भयो, भारतले २०१४ देखि ३४ देशका उपग्रह प्रक्षेपण गरिसकेको छ, जसमा अमेरिका, बेलायत, सिंगापुर, क्यानडा, कोरिया, लक्जमबर्ग, इटाली, जर्मनी, बेल्जियम र फ्रान्स जस्ता विकसित देशहरूका उपग्रहहरू पनि समावेश छन्।

****** ० ******

वैष्णव-स्टारलिङ्क

सूचना प्रविधि तथा रेलमन्त्री अश्विनी वैष्णवले भारतीय बजारमा प्रवेश गर्ने तयारीमा रहेको स्पेसएक्सको स्टारलिङ्क सेवालाई स्वागत गर्नु भएको छ। श्री वैष्णवले सामाजिक सञ्जाल सन्देशमा भन्नु भयो, यो दुर्गम क्षेत्रहरूमा रेलवे परियोजनाहरूमा अत्यन्त उपयोगी हुनेछ। श्री वैष्णवको यो भनाइ दुई भारतीय दूरसञ्चार कम्पनीहरूले स्टारलिङ्क इन्टरनेट सेवाहरूको लागि स्पेसएक्ससँग साझेदारीको घोषणा गरिरहेका बेला आएको हो।

****** ० ******

वेभ्स-दिल्ली कार्यक्रम

विदेशमन्त्री डा. एस. जयशंकर र सूचना तथा प्रसारण मन्त्री अश्विनी वैष्णवले आज नयाँ दिल्लीमा **विश्व दृश्य श्रव्य मनोरंजन शिखर सम्मेलन** (वेभ्स)-२०२५ अघि विश्व समुदायसँग सम्पर्क गर्नु हुनेछ। सूचना तथा प्रसारण राज्यमन्त्री डा. एल. मुरुगन र आयोजक राज्य महाराष्ट्रका मुख्यमन्त्री देवेन्द्र फडणवीस पनि कार्यक्रममा उपस्थित हुनेछन्।

यस कार्यक्रममार्फत, सरकारले द्रुत गतिमा बढ्दो मिडिया र मनोरञ्जन क्षेत्रको लागि एकीकृत विश्वव्यापी प्लेटफर्मको रूपमा वेभ्सको रूपान्तरणकारी सम्भावना प्रदर्शन गर्ने लक्ष्य राखेको छ। कार्यक्रमको क्रममा, १०० भन्दा धेरै राजदूत र उच्चायुक्तहरूले मिडिया र मनोरञ्जन क्षेत्रमा सहकार्यात्मक मार्गहरू निर्माण गर्ने अवसरहरूको रूपरेखा प्रस्तुत गर्नेछन्।
वेभ्स समिटको पहिलो संस्करण १ देखि ४ मईसम्म मुम्बईमा आयोजना हुनेछ।

****** ० ******

पाकिस्तानी लडाकू मारिए

पाकिस्तानको बोलान जिल्लामा जाफर एक्सप्रेस रेलमाथि आक्रमण र अपहरण गरेको २४ घण्टापछि बलुच लिबरेशन आर्मीको पाकिस्तानी सेनासँगको द्वन्द्व अन्ततः समाप्त भएको छ। सुरक्षा स्रोतहरूले आक्रमणकारीहरूलाई नियन्त्रणमा लिन र बन्धकहरूलाई उद्धार गर्न सैन्य कारबाही पूरा भएको बताएको छ। लगभग ३४६ बन्धकहरूलाई सुरक्षित रूपमा उद्धार गरिएको छ भने ५० आतंककारीहरू मारिएका छन्। बलुचिस्तानको राजधानी क्वेटाबाट खैबर पख्तुनख्वाको प्रान्तीय राजधानी पेशावर जाँदै गरेको रेललाई बलुच लिबरेशन आर्मीका आतंककारीहरूले अपहरण गरी ४०० भन्दा बढी व्यक्तिलाई बन्धक बनाएका थिए। अलगाववादी समूहले आक्रमणको जिम्मेवारी लिएको छ र अपहरण गरिएका कम्तीमा २० सुरक्षाकर्मीको पनि हत्या गरेको छ।

****** ० ******

एस्ट्रा मिसाइल परीक्षण

रक्षा मन्त्रालयले भनेको छ कि एरोनोटिकल विकास एजेन्सीले हल्का लडाकु विमान तेजसबाट हावाबाट हावामा प्रहार गर्ने अस्त्र मिसाइलको सफलतापूर्वक परीक्षण गरेको छ। भिजुअल रेन्जभन्दा बाहिर मार हान्ने क्षेप्यास्त्रको हिजो ओडिशाको चण्डीपुर तटबाट परीक्षण गरिएको छ। परीक्षणमा, क्षेप्यास्त्रले सफलतापूर्वक लक्ष्यमा प्रहार गरेर र सबै उप-प्रणालीहरूको मिसन प्यारामिटरहरू र उद्देश्यहरू पूरा गरेर उच्च सटीकता प्रदर्शन गऱ्यो। रक्षा अनुसन्धान तथा विकास संगठन-डीआरडीओले अस्त्र मिसाइलको डिजाइन र विकास गरेको छ। यो १०० किलोमिटरभन्दा बढीको दायरामा लक्ष्य प्रहार गर्न सक्षम छ र उन्नत वेफाइन्डिङ र नेभिगेसन क्षमताहरूले सुसज्जित छ। यो मिसाइल पहिले नै भारतीय वायुसेनामा समावेश गरिएको छ। यो सफल परीक्षण हलुका लडाकु विमान तेजस एमके-१ए मा एस्ट्रा मिसाइल समावेश गर्ने दिशामा धेरै महत्त्वपूर्ण छ। रक्षामन्त्री राजनाथ सिंहले डीआरडीओ, भारतीय वायुसेना, एरोनटिकल विकास एजेन्सी, हिन्दुस्तान एरोनटिक्स लिमिटेड र परीक्षणमा संलग्न सबै टोलीहरूलाई बधाई दिनु भएको छ।

****** ० ******

WPL क्रिकेट

महिला प्रिमियर लिग क्रिकेटको प्ले अफमा आज मुम्बई इन्डियन्सले गुजरात जायन्ट्सको सामना गर्नेछ। यो खेल आज मुम्बईमा साँझ ७:३० बजे खेलिनेछ। दिल्ली क्यापिटल्सले फाइनलमा आफ्नो स्थान पक्का गरिसकेको छ। प्रतियोगितामा मुम्बई दोस्रो स्थानमा छ भने गुजरात जायन्ट्स तेस्रो स्थानमा छ।

****** ० ******

ब्याडमिन्टन

ब्याडमिन्टनमा आज बर्मिंघममा हुने अल इङ्गल्याण्ड ओपन च्याम्पियनशीपको प्रि-क्वार्टर फाइनलमा धेरै भारतीय खेलाडीहरूले चुनौती दिनेछन्। पुरुष एकलमा लक्ष्य सेनले इन्डोनेसियाका तेस्रो वरीयता प्राप्त खेलाडी जोनाथन क्रिस्टीको सामना गर्नेछन्। महिला एकलमा, मालभिका बान्सोड र तेस्रो वरीयता प्राप्त जापानकी अकाने यामागुची आमनेसामने हुनेछन्। पुरुष युगलमा, सात्विकसाईराज रन्किरेड्डी र चिराग शेट्टीको जोडीले आज दिउँसो जी हाओ नान र जेङ वेई हानको जोडीको सामना गर्नेछन्। महिला युगलमा, त्रिशा जोली र गायत्री गोपीचन्द पुलेलाको भारतीय जोडीले दक्षिण कोरियाली जोडी किम हे जियोङ र कोङ ही योङको सामना गर्नेछन्। मिक्स डबलसमा भारतका रोहन कपूर र रुथभिका गड्डेले चीनका वेई या जिन र फेंग यान झेसँग प्रतिस्पर्धा गर्नेछन्।

****** ० ******

****** ० ******